

**Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100
„Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska,
na podstawie doświadczeń norweskich”**

Informacje ogólne o Projekcie

Projekt pn. Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich” jest wspólnym działaniem Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ) oraz Norweskiej Agencji Środowiska Miljødirektoratet – NAS (do 30 czerwca 2013 r. Agencja ds. Klimatu i Zanieczyszczeń – KLIF, dawny Norweski Urząd ds. Kontroli Zanieczyszczeń – SFT). Beneficjentem/użytkownikiem końcowym Projektu jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) i wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska (WIOŚ). Realizacja Projektu jest przewidziana w latach 2013 – 2015. Jest on finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2009-2014. Całkowity budżet Projektu to 8 282 400 PLN, natomiast kwota grantu wynosi 7 040 040 PLN.

Celem ogólnym Projektu jest zwiększenie efektywności kontroli przeprowadzanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, poprzez wzrost wydajności i doskonalenie pracy inspektorów. Osiągnięty cel Projektu wpisuje się w następujące rezultaty Programu Operacyjnego PL03 „Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych”:

- Rezultat 1: Wzmocnienie potencjału władz posiadających kompetencje w zakresie środowiska w relacji do zintegrowanego planowania i kontroli,
- Rezultat 2: Poprawa wymiany informacji o środowisku w zakresie wpływu, stanu i trendów między Państwami-Beneficjentami a innymi państwami członkowskimi UE,
- Rezultat 3: Zwiększona świadomość społeczna i działania edukacyjne w zakresie monitorowania środowiska oraz zintegrowanego planowania i kontroli.

Cel Projektu zostanie osiągnięty przez realizację czterech wyników:

- Wdrożenie zmodernizowanego Informatycznego Systemu Kontroli (Działanie 2),
- Wzmocnienie metodologiczne Inspekcji (Działanie 3),
- Zakup podręcznego sprzętu dla inspektorów (Działanie 4),
- Opracowanie nowej strategii informacyjnej w zakresie działalności kontrolnej IOŚ (Działanie 5).

Ponadto w ramach Działania 1 jest prowadzone zarządzanie projektem oraz działania promocyjne.

Opis Działań zaplanowanych do zrealizowania w ramach Projektu w latach 2013 – 2015.

Celem Działania 2 jest weryfikacja, usprawnienie i zapewnienie bezpieczeństwa działania Informatycznego Systemu Kontroli – ISK (d. ISWK), zaprojektowanego i wdrożonego w Projekcie PL0100. ISK to elektroniczny system gromadzenia i przetwarzania danych na temat kontroli przeprowadzonych przez IOŚ. System gromadzi informacje o jednostkach korzystających ze środowiska oraz o przestrzeganiu przez nie prawa ochrony środowiska. ISK dostarcza więc dane o zanieczyszczających środowisko zbierane przez 16 wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w trakcie prowadzonych kontroli. W ramach tego działania określone zostaną wymagania usprawniające funkcjonowanie ISK z zakresu poszczególnych etapów kontroli oraz działań pokontrolnych. Zaplanowano wprowadzenie niezbędnych poprawek do ISK oraz modernizację systemu i zapewnienie bezpieczeństwa jego działania, a także przeszkolenie inspektorów i administratorów systemu.

Celem Działania 3 jest wprowadzenie zmian w Systemie Kontroli (SK), opracowanego w ramach Projektu PL0100, w celu usprawnienia procedur i zasad planowania, przygotowania i przeprowadzania oraz dokumentowania kontroli, a także wykonywania działań pokontrolnych. Opracowanie nowej dokumentacji systemu zostanie wykonane w oparciu o wiedzę zdobytą podczas wizyt studyjnych w Norwegii i na warsztatach organizowanych w Polsce oraz po przeprowadzeniu przeglądu dotychczas obowiązujących procedur i dokumentów. W ramach działania zostaną również zrealizowane szkolenia dla inspektorów i koordynatorów Systemu. W celu zrealizowania Działań 2 i 3 powołana zostanie Grupa Projektowa Działania 2/3 składająca się z przedstawicieli WIOŚ i GIOŚ.

Celem Działania 4 jest dostarczenie inspektorom z 14 WIOŚ podręcznego sprzętu, analogicznego do sprzętu zakupionego w Projekcie PL0100 dla dwóch WIOŚ pilotażowych (WIOŚ w Warszawie i WIOŚ w Rzeszowie). Podręczny sprzęt pomiarowy i elektroniczny ma zapewnić zwiększenie efektywności prowadzonych kontroli oraz usprawnić dialog pomiędzy zakładem a władzami ochrony środowiska oraz szybsze dostosowanie się do wymogów w przypadku stwierdzenia przekroczeń przepisów prawa. W ramach Działania 4 zaplanowano konsultacje z WIOŚ, w celu dokonania wyboru pożądanego podręcznego sprzętu, zakup tego sprzętu oraz szkolenie użytkowników z jego obsługi.

Celem Działania 5 jest opracowanie strategii komunikacyjnej w zakresie działalności kontrolnej IOŚ oraz rozwinięcie portalu GIOŚ, m.in. poprzez udostępnienie większej ilości informacji w języku angielskim. W ramach Działania 5 zaplanowano zapoznanie się z metodami rozpowszechniania informacji w społeczeństwie stosowanymi w Norwegii oraz opracowanie strategii komunikacyjnej dla IOŚ w zakresie działalności kontrolnej. Zostanie również opracowany dokument określający zakres informacji, które powinny być udostępniane na stronach IOŚ, w zakresie działalności kontrolnej. W celu realizacji Działania 5 zostanie powołana Grupa Projektowa Działania 5 składająca się z przedstawicieli WIOŚ w Polsce.

Zarządzanie projektem oraz działania promocyjne prowadzone są w ramach realizacji Działania 1.

Zadania wykonane w I okresie realizacji Projektu (czerwiec – wrzesień 2013 r.)

Informacje o spotkaniu otwierającym Projekt

W dniu 11 czerwca 2013 r. w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska odbyło się seminarium inauguracyjne trzy projekty, realizowane przez GIOŚ z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014, w tym Projekt pn. Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”. Spotkanie otworzył Pan Andrzej Jagusiewicz – Główny Inspektor Ochrony Środowiska, a następnie prowadził Pan Roman Jaworski – Zastępca Głównego Inspektora. W spotkaniu wzięł udział Pan Stein Inge Nesvag – Radca JE Karstena Klepsvika – Ambasadora Królestwa Norwegii w Polsce, który w

swym wystąpieniu wysoko oceni dotychczasową współpracę pomiędzy GIOŚ a Agencją ds. Klimatu i Zanieczyszczeń (KLIF) partnerem ze strony norweskiej w Projekcie PL0100, realizowanym w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009. W trakcie spotkania członkowie zespołów projektowych z ramienia GIOŚ, wspólnie z partnerami norweskimi: Agencją ds. Klimatu i Zanieczyszczeń oraz Norweskim Instytutem Badań Powietrza (NILU) omówili cele, założenia oraz główne działania, które będą realizowane w ramach projektów.

Ponadto, podczas seminarium, przedstawiciele Ministerstwa Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Operatorów Programu PL03, zaprezentowali główne założenia Programu Operacyjnego PL03 „Wzmocnienie monitoringu środowiska i działań kontrolnych” oraz strukturę organizacyjną jego wdrażania. Beneficjentami rezultatów projektów, oprócz Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, są również WIOŚ, dla których zakupiony zostanie sprzęt oraz opracowane zostaną procedury wspomagające wykonywanie zadań nałożonych na IOŚ. Projekty będą realizowane w latach 2013-2015, a sumaryczna wartość trzech projektów wyniesie ponad 45 mln zł, natomiast sumaryczna wartość grantu z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 wyniesie 38,5 mln zł.

Podczas wizyty, strona norweska przedstawiła strategię, strukturę i zadania KLIF, ze szczególnym uwzględnieniem działalności inspekcyjnej, w tym ze zmianami w strukturach inspekcji środowiskowych w Norwegii. Zaznaczyła, że zmiany te mają wpływ na postrzeganie wizerunku organów kontrolujących oraz przyczyniły się do poprawy i doskonalenia prowadzonych kontroli. Udzieliła praktycznych wskazówek dotyczących monitorowania funkcjonowania systemu kontroli i informatycznych systemów wspomagania kontroli, wypracowanych i użytkowanych przez KLIF. Zaprezentowała zmiany wprowadzone w systemach informatycznych w porównaniu ze stosowanymi w okresie realizacji Projektu PL0100, w tym sposobami oceny ryzyka, a także informacjami gromadzonymi w systemach informatycznych związanych z wypełnianiem przepisów unijnych. Strona norweska omówiła również działanie systemów informatycznych wspomagających działalność kontrolną, w tym metody nadzoru nad wprowadzanymi danymi. W ramach praktycznego stosowania systemów informatycznych pokazano metody pozyskiwania danych statystycznych oraz komunikowania się użytkowników systemów informatycznych na poziomie regionalnym i centralnym.

Opis wizyty studyjnej zorganizowanej w ramach Działania 3 w czerwcu 2013 r.

W czerwcu 2013 r. powołano Grupę Projektową Działania 2/3, która uczestniczyła w wizycie studyjnej w Oslo. W wizycie udział wzięli ze strony polskiej Kierownik Projektu, Liderzy Działania 2 i 3 oraz przedstawiciele GIOŚ i WIOŚ, zaś ze strony norweskiej Kierownik Projektu i przedstawiciele Norweskiej Agencji ds. Zanieczyszczeń i Klimatu (KLIF). Celem wizyty było poznanie działalności kontrolnej KLIF.

W trakcie wizyty strona norweska zorganizowała spotkanie z inspektorami regionalnymi w celu wymiany doświadczeń z delegacją polską oraz pokazała instalację oczyszczalni ścieków w Oslo umieszczoną w skalnych grotach pod powierzchnią miasta.

Strona polska przedstawiła wprowadzony na potrzeby IOŚ System Kontroli oraz zasady określania częstotliwości kontroli, w zależności od kategorii ryzyka zakładu, oszacowanego w oparciu o analizę wielokryterialną i tabelę ryzyka.

W trakcie wizyty dokonany został przegląd działań planowanych do realizacji w ramach Działania 3.

Na podstawie przedstawionych informacji obie strony wypracowały kierunki prac projektowych, do-

tyczących usprawnienia funkcjonalności i monitorowania Systemu Kontroli, w oparciu o doświadczenia norweskie. Ustalono, że materiałem do określenia stanu wyjściowego Działania 3 oraz zakresu zamierzonych zmian w Systemie Kontroli, będą m.in. wyniki badania ankietowego oceniającego dotychczasowy system, wyniki warsztatów zaplanowanych w IV kwartale 2013r. oraz raport z przeglądu IMPEL.

Pierwsze spotkanie Komitetu Sterującego we wrześniu 2013 r.

Komitet Sterujący został utworzony w celu wzmocnienia nadzoru nad pracą osób zaangażowanych w realizację Projektu pn. Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”. Posiedzenia Komitetu odbywać się będą raz na pół roku, w celu analizowania postępu prac, opiniowania planów pracy oraz monitorowania realizacji zakładanych celów i wyników projektu.

Pierwsze spotkanie Komitetu Sterującego zwołano ad hoc, ze względu na pilne do omówienia kwestie merytoryczne i finansowe, związane z realizacją Projektu. Odbyło się ono w ograniczonym składzie, pod koniec września, w siedzibie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie. W spotkaniu udział wzięli jedynie członkowie Komitetu reprezentujący GIOŚ. Spotkaniu przewodniczył Roman Jaworski, Zastępca Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, sprawujący funkcję Przewodniczącego Komitetu. Wnioski ze spotkania zostały przekazane wszystkim członkom Komitetu Sterującego.

Jednym z tematów spotkania była dyskusja nad sposobem realizacji Projektu oraz zamierzonych celów, jakie powinny zostać osiągnięte. Rozmowy dotyczyły także propozycji wyeliminowania licznej dokumentacji w formie papierowej i wprowadzenie obiegu dokumentów, głównie w postaci elektronicznej. Stwierdzono, że istotnym celem powinno być zintegrowane podejście do zagadnienia związanego z dążeniem do wprowadzenia jednolitego Informatycznego Systemu Kontroli (ISK). Zaproponowano połączenie dwóch obowiązujących systemów: SK i ISWK oraz opracowanie jednolitego systemu informatycznego, spełniającego dotychczasowe funkcje powyższych systemów. Ustalono, że Działanie 2 i 3 będą realizowane i rozliczane oddzielnie, jednakże finalnym produktem Projektu, w zakresie tych Działania, będzie jeden Informatyczny System Kontroli.

Kolejnym omawianym problemem była kwe-

stia utworzenia i finansowania centrum zapasowego dla danych z GIOŚ i 16 WIOŚ. Rozważano także zagadnienia dotyczące zakupu podręcznego sprzętu pomiarowego i elektronicznego dla inspektorów oraz sposobu przeszkolenia pracowników WIOŚ, z wykorzystania nowo nabytego sprzętu.

W związku z realizacją Działania 2 i 3 dyskutowano nad zorganizowaniem szkoleń w każdym z 16 WIOŚ z przewidzianego do opracowania w ramach Projektu Informatycznego Systemu Kontroli.

W ramach Działania 5.1 „Rozwinięcie portalu GIOŚ” zdecydowano o konieczności korzystania z doświadczeń norweskich oraz ze sposobu prezentowania informacji i danych przez WIOŚ na swoich stronach internetowych. W trakcie spotkania przedstawiono informacje zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz informacje dotyczące zmian osobowych przedstawicieli GIOŚ pełniących czołowe funkcje w realizowanym Projekcie. Uzgodniono kwestie związane z programem i prowadzeniem warsztatów/szkoleń projektowych.

Harmonogram prac do realizacji Projektu, na kolejne trzy miesiące (październik - grudzień 2013):

- Warsztat w ramach Działania 2; październik 2013 r.
- Trzy warsztaty w ramach Działania 3; październik, listopad, grudzień 2013 r.
- Wizyta studyjna w Oslo w ramach Działania 5; październik 2013 r.

Informacja na powyższe tematy znajdzie się w BIULETYNIE NR 2.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54,
00-922 Warszawa, Polska
www.gios.gov.pl
Tel. (+48 22) 57 92 260,
e-mail: eog.inspekcja@gios.gov.pl

